

Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς: Πιστεύω στον Θεό σημαίνει ότι φρονώ περί αυτού ορθώς!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης.

1. Πιστεύουμε στο Θεό, και πιστεύουμε τον Θεό· άλλο το ένα και άλλο το άλλο. Πραγματικά πιστεύω τον Θεό σημαίνει ότι θεωρώ βέβαιες κι' αληθινές τις επαγγελίες που μας έδωσε· πιστεύω δε στον Θεό σημαίνει ότι φρονώ περί αυτού ορθώς.

Πρέπει δε να τα έχωμε και τα δύο, να είμαστε αληθινοί και στα δύο και να συμπεριφερώμαστε έτσι, ώστε και να πιστευώμαστε από εκείνους που βλέπουν σωστά και πιστοί να είμαστε ενώπιον του Θεού προς τον οποίο απευθύνεται η πίστις, και ως πιστοί ακριβώς να δικαιούμαστε από αυτόν «διότι», λέγει, «επίστευσε ο Αβραάμ και τούτο υπολογίσθηκε για την δικαίωσή του».

Πώς λοιπόν πιστεύσας εδικαιώθηκε ο Αβραάμ; Έλαβε από τον Θεό υπόσχεσι για το σπέρμα του, που ήταν ο Ισαάκ, ότι θα ευλογηθούν όλες οι φυλές του Ισραήλ. Έπειτα διατάσσεται από τον Θεό να θυσιάση, παιδί ακόμη, τον Ισαάκ που ήταν ο

μόνος διά του οποίου επρόκειτο να εκπληρωθῆ ἡ υπόσχεσις. Καὶ χωρὶς ν' ἀντείπη τίποτε ὁ πατέρας, ἔσπευσε νὰ γίνῃ αὐτόχειρ τοῦ παιδιοῦ του, ἐνῶ ἐθεωροῦσε αὐτὴν τὴν δι' αὐτοῦ υπόσχεσι βέβαιη καὶ ἐγκυρή.

2. Βλέπετε ποία εἶναι ἡ πίστις που δικαιώνει; Ἀλλὰ ἐπαγγέθη καὶ σε μας ὁ Χριστὸς κληρονομία ζωῆς αἰδίας καὶ τρυφῆς καὶ δόξης καὶ βασιλείας, ἐνῶ ἔπειτα παρήγγειλε νὰ πτωχεύωμε, νὰ νηστεύωμε, νὰ ζούμε με εὐτέλεια καὶ θλίψι, νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι γιὰ θάνατο, νὰ σταυρώνωμε τοὺς εαυτοὺς μας μαζί με τὰ πάθη καὶ τὶς ἐπιθυμίες.

Εάν λοιπὸν σπεύδωμε πρὸς αὐτὰ καὶ πιστεύωμε ἐκείνη τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Χριστοῦ, πραγματικὰ ἐπιστεύσαμε τὸν Θεὸ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τούτο θὰ υπολογισθῆ γιὰ τὴν δικαίωσί μας.

3. Καὶ παρατηρήσατε τὴν ἀκολουθίαν τῶν προτάσεων. Τὸ ὅτι δηλαδὴ ἐδέχθηκε νὰ προσφέρῃ γιὰ σφαγὴ τὸν Ἰσαάκ δὲν ἐγένε μόνον ἰσχυρὰ μαρτυρία καὶ ἀπόδειξις τῆς πίστεως τοῦ Ἀβραάμ, ἀλλὰ υπῆρξε καὶ αἴτιον τοῦ ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ σπέρμα του, διὰ τοῦ οποίου εὐλογήθησαν ὅλες οἱ φυλές τῆς γῆς καὶ ἐκπληρώθη ἡ ἐπαγγελία. Διότι κατὰ κάποιον τρόπο ὁ Θεὸς ἐγένε οφειλέτης σ' αὐτόν που ἔδωσε γιὰ τὸν Θεὸ τὸν μονογενῆ καὶ γνήσιον υἱὸν· οφειλέτης ν' ἀντιδώσῃ γι' αὐτόν καὶ τὴν πρὸς αὐτόν ἐπαγγελίαν τὸν δικόν του μονογενῆ καὶ γνήσιον υἱόν.

Ἔτσι καὶ σε μας· ἡ χάρις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ ταπείνωσις, ἡ ὑπομονὴ τῶν κάθε εἰδῶς κακώσεων καὶ μετάδοσις τῶν ἀγαθῶν, καθὼς καὶ ἡ κακοπάθεια τοῦ σώματος με νηστείες καὶ ἀγρυπνίες καὶ γενικῶς τὸ νὰ σταυρώνωμε τοὺς εαυτοὺς μας μαζί με τὰ παθήματα καὶ τὶς ἐπιθυμίες, ὄχι μόνον εἶναι ἀπόδειξις ὅτι πιστεύωμε ἀληθινὰ στὶς ἐπαγγελίες τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ καθιστὰ κατὰ κάποιον τρόπο τὸν Θεὸν οφειλέτην νὰ ἀντιπροσφέρῃ σε μας τὴν αἰδία καὶ ἀφθάρτην ζωὴν καὶ τρυφήν, τὴν δόξαν καὶ βασιλείαν.

4. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἴδιος, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μαθητὰς του, ἔλεγε· μακάριοι εἶναι οἱ πτωχοὶ διότι δική σας εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· μακάριοι οἱ πενθούντες, μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, μακάριοι οἱ διωκόμενοι γιὰ τὴν δικαιοσύνην· καὶ, ἀλλοίμονο στοὺς πλουσίους, ἀλλοίμονο στοὺς γελῶντας, ἀλλοίμονο στοὺς χορτασμένους, ἀλλοίμονόν σας ὅταν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σας κολακεύουν.

Αὐτὸς λοιπὸν που ἀποβλέπει ὄχι πρὸς τὰ μακαριζόμενα ἀπὸ τὸν Κύριον, ἀλλὰ πρὸς τὰ ταλανιζόμενα, εἶπέ μου, πῶς θὰ πιστευθῆ ὅτι ἐμπιστεύεται τὸν Θεόν; «Δείξε μου», λέγει, «τὴν πίστι σου ἀπὸ τὰ ἔργα σου», καὶ «ὅποιος εἶναι σοφός, ας δείξῃ τὰ ἔργα του ἀπὸ τὴν καλὴν συμπεριφοράν».

Απόσπασμα από τον λόγο του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, «Ομιλία περί Πίστεως», από τον τόμο, «Γρηγορίου Παλαμά έργα», τόμος 9, Πατερικάί Εκδόσεις “Γρηγόριος ο Παλαμάς”, Μετάφραση Παναγιώτης Χρήστου, Θεσσαλονίκη 1985.